

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ 1

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11

BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

SỞ KIẾN HÀNH (Nguyễn Du)	NHỮNG ĐIỀU TRÔNG THẤY (Nguyễn Du)
Hữu phụ huê tam nhi	Có người đàn bà dắt ba đứa con
Tương tương toạ đạo bàng	Cùng nhau ngồi bên đường
Tiểu giả tại hoài trung	Đứa nhỏ trong bụng mẹ
Đại giả trì trúc khuông	Đứa lớn cầm giỏ tre
Khuông trung hà sở thịnh	Trong giỏ đựng gì lắm thế?
Lê hoắc tạp tì khang	Rau lê, hoắc lẫn cám
Nhật án bất đắc thực	Qua trưa rồi chưa được ăn
Y quần hà khuông nhượng	Áo quần sao mà rách rưới quá
Kiến nhân bất ngưỡng thị	Thấy người không ngẩng nhìn
Lệ lưu khâm lang lang	Nước mắt chảy ròng ròng trên áo
Quần nhi thả hỉ tiểu	Lũ con vẫn vui cười
Bất tri mẫu tâm thương	Không biết lòng mẹ đau
Mẫu tâm thương như hà	Lòng mẹ đau ra sao?
Tuế cơ lưu dị hương	Năm đói lưu lạc đến làng khác
Dị hương sảo phong thực	Làng khác mùa màng tốt hơn
Mễ giá bất thậm ngang	Giá gạo không cao quá
Bất tích khí hương thổ	Không hỏi tiếc đã bỏ làng đi
Câu đồ cứu sinh phương	Miễn sao tìm được phương tiện sống
Nhất nhân kiệt dung lực	Một người làm hết sức
Bất sung tứ khẩu lương	Không đủ nuôi bốn miệng ăn
Duyên nhai nhật khát thực	Đọc đường mỗi ngày đi ăn mày

Thử kể an khả trường Nhãn hạ uỷ câu hác Huyết nhục tự sài lang Mẫu tử bất túc tuất Phủ nhi tăng đoạn trường Kỳ thống tại tâm đầu Thiên nhật giai vị hoàng Âm phong phiêu nhiên chí Hành nhân diệp thê hoàng. Tạc tiêu Tây Hà dịch Cung cụ hà trương hoàng Lộc cân tạp ngư xí Mãn trác trần trụ dương Trường quan bất hạ trợ Tiểu môn chỉ lược thường Bát khí vô cố tích Lân cầu yếm cao lương Bất tri quan đạo thượng Hữu thử cùng nhi nương Thùy nhân tả thử đồ Trì dĩ phụng quân vương	Cách ấy làm sao kéo dài mãi được Thấy trước mắt cái lúc bỏ xác bên ngoài rãnh Máu thịt nuôi lang sói Mẹ chết không thương tiếc Vỗ về con càng thêm đứt ruột Trong lòng đau xót lạ thường Mặt trời vì thế phải vàng úa Gió lạnh bỗng ào tới Người đi đường cũng đau đón làm sao Hành nhân diệp thê hoàng. Đêm qua ở trạm Tây Hà Tiệc tùng cung phụng khoa trương quá mức Gân hươu cùng vây cá Đầy bàn thịt heo, thịt dê Quan lớn không thèm đụng đũa Đám theo hầu chỉ ném qua Vứt bỏ không luyện tiếc Chó hàng xóm cũng ngán món ăn ngon Không biết trên đường cái Có mẹ con đói khổ nhà này Ai người vẽ bức tranh đó Đem dâng lên nhà vua
--	--

(<https://bom.sp/80wAM4>)

Trả lời câu hỏi:

Câu 1. Dòng nào cung cấp thông tin cơ bản về bài thơ *Những điều trông thấy*?

- A. Bài thơ rút trong Thanh Hiên thi tập, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.
- B. Bài thơ rút trong Bắc hành tạp lục, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.
- C. Bài thơ rút trong Bắc hành tạp lục, thể “hành”, thơ tự do.
- D. Bài thơ rút trong Nam trung tạp ngâm, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.

Câu 2. Dòng nào sau đây không thuộc nội dung bài thơ?

- A. Cảnh mẹ con người ăn mày: nhếch nhác, tiêu tụy, đói khát.
- B. Tiệc tùng dư thừa món ngon vật lạ của quan lại.
- C. Ngẫm về những phi lí ở đời.
- D. Ra tay cứu giúp, nâng đỡ kẻ đói nghèo.

Câu 3. Đối tượng trữ tình chính của bài thơ:

- A. Những đứa bé con người ăn mày.
- B. Người mẹ với nỗi đau đứt ruột.
- C. Người mẹ và đàn con hành khất.
- D. Bữa tiệc dư thừa của quan lại.

Câu 4. Cảm xúc/ cảm hứng bao trùm bài thơ:

- A. Đồng cảm, xót thương.
- B. Căm phẫn sự bất công phi lí.
- C. Lên án sự thờ ơ của người đời.
- D. Giấu những cảnh đời trái ngược.

Câu 5. Chi tiết nào không gợi cảnh ngộ khốn khổ của mẹ con người ăn mày?

- A. Áo quần sao mà rách rưới.
- B. Qua trưa rồi chưa được ăn.
- C. Nước mắt chảy ròng ròng trên áo.
- D. Làng khác mùa màng tốt hơn.

Câu 6. Những từ ngữ nào diễn tả lòng thương cảm của nhà thơ?

- A. Giá gạo không cao quá/ Không hối tiếc đã bỏ làng đi.
- B. Không biết lòng mẹ đau/Lòng mẹ đau ra sao?
- C. Một người làm hết sức/Không đủ nuôi bốn miệng ăn.
- D. Thấy trước mắt cái lúc bỏ xác bên ngòi rãnh.

Câu 7. Dòng thơ nào diễn tả nỗi hy sinh (vì con) của người mẹ

- A. Mẹ chết không thương tiếc
- B. Vỗ về con càng thêm đứt ruột
- C. Trong lòng đau xót lạ thường
- D. Mặt trời vì thế phải vàng úa

Câu 8. Bốn câu thơ sau diễn tả điều gì?

Trong lòng đau xót lạ thường

Mặt trời vì thế phải vàng úa

Gió lạnh bỗng ào tới

Người đi đường cũng đau đón làm

- A. Nỗi lòng thương con của người mẹ nghèo.
- B. Nỗi lòng thương cảm người bất hạnh của thi hào Nguyễn Du.
- C. Lòng người và đất trời cùng đau xót trước cảnh đời bất hạnh
- D. Thiên nhiên khắc nghiệt khiến lòng người đau đón hơn

Trả lời câu hỏi/ Thực hiện các yêu cầu:

Câu 9. Xác định những câu/ đoạn thơ chứa nghệ thuật đối lập và phân tích hiệu quả của chúng trong việc phản ánh hiện thực và thể hiện cảm xúc (1đ)

Câu 10. Em thích khổ thơ/ dòng thơ/ hình ảnh nào nhất? Chúng mang tới cho em cảm xúc, nhận thức mở mẽ hay làm sâu sắc hơn cảm xúc, nhận thức đã có (1đ)

II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài luận: Thuyết minh (giới thiệu) tác phẩm Sở kiến hành (Những điều trông thấy) – Nguyễn Du với các bạn cùng khối 11 trong ngoại khóa văn học của trường

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.

- Giám thị không giải thích gì thêm.

Đáp án đề 1**Phần I. ĐỌC HIỂU**

Câu 1 (0.5đ)	Câu 2 (0.5đ)	Câu 3 (0.5đ)	Câu 4 (0.5đ)	Câu 5 (0.5đ)	Câu 6 (0.5đ)	Câu 7 (0.5đ)	Câu 8 (0.5đ)
D	C	C	A	D	B	A	C

Câu 1 (0.5 điểm)

Câu 1. Dòng nào cung cấp thông tin cơ bản về bài thơ *Những điều trông thấy*?

- A. Bài thơ rút trong Thanh Hiên thi tập, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.
- B. Bài thơ rút trong Bắc hành tạp lục, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.
- C. Bài thơ rút trong Bắc hành tạp lục, thể “hành”, thơ tự do.
- D. Bài thơ rút trong Nam trung tạp ngâm, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Dòng cung cấp thông tin cơ bản về bài thơ *Những điều trông thấy*: Bài thơ rút trong Bắc hành tạp lục, thể “hành”, ngũ ngôn trường thiên

→ Đáp án B

Câu 2 (0.5 điểm)

Câu 2. Dòng nào sau đây không thuộc nội dung bài thơ?

- A. Cảnh mẹ con người ăn mày: nhếch nhác, tiều tụy, đói khát.
- B. Tiệc tùng dư thừa món ngon vật lạ của quan lại.
- C. Ngẫm về những phi lí ở đời.
- D. Ra tay cứu giúp, nâng đỡ kẻ đói nghèo.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ

Phương pháp loại trừ

Lời giải chi tiết:

Dòng không thuộc nội dung bài thơ: Ra tay cứu giúp, nâng đỡ kẻ đói nghèo

→ Đáp án: D

Câu 3 (0.5 điểm)

Câu 3. Đối tượng trữ tình chính của bài thơ:

- A. Những đứa bé con người ăn mày.
- B. Người mẹ với nỗi đau đứt ruột.
- C. Người mẹ và đàn con hành khất.
- D. Bữa tiệc dư thừa của quan lại.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Đối tượng trữ tình chính của bài thơ: Người mẹ và đàn con hành khất

→ Đáp án C

Câu 4 (0.5 điểm)

Câu 4. Cảm xúc/ cảm hứng bao trùm bài thơ:

- A. Đồng cảm, xót thương.
- B. Căm phẫn sự bất công phi lí.
- C. Lên án sự thờ ơ của người đời.
- D. Giấu những cảnh đời trái ngược.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ, chú ý những chi tiết thể hiện cảm xúc/ cảm hứng của tác giả

Lời giải chi tiết:

Cảm xúc/ cảm hứng bao trùm bài thơ: Đồng cảm, xót thương

→ Đáp án A

Câu 5 (0.5 điểm)

Câu 5. Chi tiết nào không gợi cảnh ngộ khôn khổ của mẹ con người ăn mày?

- A. Áo quần sao mà rách rưới.
- B. Qua trưa rồi chưa được ăn.
- C. Nước mắt chảy ròng ròng trên áo.
- D. Làng khác mùa màng tốt hơn.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ và đáp án

Phương pháp loại trừ

Lời giải chi tiết:

Chi tiết không gợi cảnh ngộ khốn khổ của mẹ con người ăn mày: Làng khác mùa màng tốt hơn

→ Đáp án D

Câu 6 (0.5 điểm)

Câu 6. Những từ ngữ nào diễn tả lòng thương cảm của nhà thơ?

- A. Giá gạo không cao quá/ Không hối tiếc đã bỏ làng đi.
- B. Không biết lòng mẹ đau/Lòng mẹ đau ra sao?
- C. Một người làm hết sức/Không đủ nuôi bốn miệng ăn.
- D. Thấy trước mắt cái lúc bỏ xác bên ngồi rãnh.

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ và đáp án

Lời giải chi tiết:

Những từ ngữ diễn tả lòng thương cảm của nhà thơ: Không biết lòng mẹ đau/Lòng mẹ đau ra sao?

→ Đáp án B

Câu 7 (0.5 điểm)

Câu 7. Dòng thơ nào diễn tả nỗi hy sinh (vì con) của người mẹ

- A. Mẹ chết không thương tiếc
- B. Vỗ về con càng thêm đứt ruột
- C. Trong lòng đau xót lạ thường
- D. Mặt trời vì thế phải vàng úa

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ và đáp án

Lời giải chi tiết:

Dòng thơ diễn tả nỗi hy sinh (vì con) của người mẹ: Mẹ chết không thương tiếc

→ Đáp án A

Câu 8 (0.5 điểm)

Câu 8. Bốn câu thơ sau diễn tả điều gì?

Trong lòng đau xót lạ thường

Mặt trời vì thế phải vàng úa

Gió lạnh bỗng ào tới

Người đi đường cũng đau đón làm

- A. Nỗi lòng thương con của người mẹ nghèo.
- B. Nỗi lòng thương cảm người bất hạnh của thi hào Nguyễn Du.
- C. Lòng người và đất trời cùng đau xót trước cảnh đời bất hạnh
- D. Thiên nhiên khắc nghiệt khiến lòng người đau đón hơn

Phương pháp giải:

Đọc kỹ bốn câu thơ

Chú ý các từ ngữ: đau xót, vàng úa, đau đón

Lời giải chi tiết:

Bốn câu thơ diễn tả: Lòng người và đất trời cùng đau xót trước cảnh đời bất hạnh

→Đáp án C

Câu 9: (1.0 điểm)

Câu 9. Xác định những câu/ đoạn thơ chứa nghệ thuật đối lập và phân tích hiệu quả của chúng trong việc phản ánh hiện thực và thể hiện cảm xúc (1đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Nhớ lại kiến thức về nghệ thuật đối lập

Lời giải chi tiết:

*Những câu / đoạn thơ chứa nghệ thuật đối lập

- Nước mắt chảy ròng ròng trên áo>< Lũ con vẫn vui cười
- Qua trưa rồi chưa được ăn/ Áo quần sao mà rách rưới quá >< Gân hươu cùng vây cá/ Đầy bàn thịt heo, thịt dê/ Quan lớn không thèm đụng đũa/ Đám theo hầu chỉ nếm qua
- Một người làm hết sức/ Không đủ nuôi bốn miệng ăn>< Vứt bỏ không luyến tiếc/ Chó hàng xóm cũng ngán món ăn ngon

* Hiệu quả: Phản ánh hiện thực và thể hiện cảm xúc

- Phản ánh hiện thực đối lập, ngang trái, bất công
- Thể hiện cảm xúc: niềm thương cảm, nỗi phẫn uất trước bất công...

Câu 10: (1.0 điểm)

Câu 10. Em thích khổ thơ/ dòng thơ/ hình ảnh nào nhất? Chúng mang tới cho em cảm xúc, nhận thức mở mẽ hay làm sâu sắc hơn cảm xúc, nhận thức đã có (1đ)

Phương pháp giải:

HS vận dụng kiến thức của bản thân để trả lời.

Lời giải chi tiết:

- HS tự trả lời theo quan điểm cá nhân
- Tham khảo gợi ý: chọn khổ thơ/ dòng thơ/ hình ảnh thơ độc đáo về hình thức, giàu cảm xúc (thể hiện cảnh ngộ thương tâm của mẹ con người ăn mày; nỗi lòng thương con của người mẹ; Cảnh dư thừa phù phiếm của bọn quan lại... nỗi thương cảm của nhà thơ/ Giá trị nhân đạo...) mà em hiểu sâu sắc
- Từ đó xác định nội dung, cảm xúc, nhận thức (mới mẽ/ được cảm nhận sâu sắc hơn)

II. VIẾT (4 điểm)

Viết bài luận: Thuyết minh (giới thiệu) tác phẩm Sở kiến hành (Những điều trông thấy) – Nguyễn Du với các bạn cùng khối 11 trong ngoại khóa văn học của trường

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Thuyết minh (giới thiệu) tác phẩm Sở kiến hành		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	- Giới thiệu tác giả tác phẩm - Giới thiệu giá trị nổi bật của tác phẩm (nhân đạo)
Thân bài	2,5	- Giới thiệu ngắn về con người và sự nghiệp của tác giả - Giới thiệu hoàn cảnh sáng tác và thể loại của tác phẩm - Thuyết minh về đề tài, nội dung, cảm hứng chủ đạo (dùng yếu tố nghị luận, biểu cảm) - Nghệ thuật nổi bật của tác phẩm (Yếu tố tự sự; Nghệ thuật trữ tình; nghệ thuật đối lập...) - Giá trị tư tưởng: tấm lòng nhân đạo ca cả...
Kết bài	0,5	- Khẳng định giá trị giáo dục của tác phẩm

		- Tác động của tác phẩm tới nhận thức, cảm xúc bản thân
Yêu cầu khác	0,5	- Bài viết thể hiện rõ đặc trưng thể loại (thuyết minh) - Phối hợp linh hoạt các yếu tố trong thuyết minh

Loigiaihay.com